

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/122/2018
Identifikačné číslo spisu:	1107212016
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1107212016.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu P. trvale bytom B., právne zast.: Advokátskou kanceláriou Bugala-Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5/B, Bratislava, IČO: 36 731 544, proti žalovaným 1./ P., so sídlom Q., IČO: XX XXX XXX, právne zast.: JUDr. Pavel Polakovič, Detvianska 14, Bratislava, 2./ Z., IČO: XX XXX XXX, právne zast. Advokátskou kanceláriou Mojžiš a partneri, s.r.o., so sídlom Sasinkova 10, 811 08 Bratislava, IČO: 35 892 994: 3./ KS Slovakia s.r.o. so sídlom Stará Vajnorská 37, Bratislava, IČO: 35 706 511, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 24C 75/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. februára 2017 sp. zn. 9 Co 120/2015, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu z a m i e t a.
- II. Žalovaným 1./, 2/. priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.
- III. Žalovanému 3 nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 16. apríla 2007 voči žalovanému 1./ domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti - stavbe, objekt potravín, zapísanej na F., katastrálne územie K., súpisné číslo XXXX, postavenej na pozemku parcelné číslo XXXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX. Vlastnícke právo odvodzoval titulom zmluvy o dielo zo dňa 14.05.1998, ktorú mal uzavrieť žalobca v tom čase oprávnený podnikateľ na základe živnostenského oprávnenia a predchádzajúci vlastník nehnuteľnosti D. (terajšie obchodné meno E.). Predmetom Zmluvy o dielo bol záväzok žalobcu ako zhotoviteľa, vykonať pre D.. ako objednávateľa dielo, ktorým bolo zhotovenie stavby „Q.. Objednávateľ dlžnú sumu za dielo úplne nezaplatil a z celkovej ceny diela vyplývajúcej z prílohy k zmluve o dielo, ponukového rozpočtu zo sumy 40.181.205,- Sk bez DPH ostal dlžný sumu 2.810.355,6 Sk. Podľa článku VII ods.4 Zmluvy o dielo je žalobca vlastníkom diela až do úplného zaplataenia ceny za dielo. K.. stavbu užívala od roku 1998, bola zapísaná ako vlastník. Medzičasom došlo k prevodom nehnuteľnosti na spoločnosť Z., ktorá mala nehnuteľnosť ďalej previesť na spoločnosť S.. - žalovaného 1/. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. februára 2012 súd pripustil, aby do

konania vedeného pod spisovou značkou 24C/75/2007 vstúpil ako odporca v 2. rade Z., B., IČO: XX XXX XXX a ako odporca v 3. rade: E., IČO: XX XXX XXX. Ďalším podaním doručeným súdu dňa 20.02.2013 žiadal žalobca o úpravu návrhu na začatie konania z dôvodu zmeny stavu nehnuteľnosti, ku ktorej došlo v dôsledku prebiehajúcich stavebných prác (dostavby ďalších nadzemných podlaží keďže žalobca realizoval prvé podzemné a prvé nadzemné podlažie plánovaného diela a práce sa následne zastavili).

2.1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. septembra 2014 č.k. 24C 75/2007-326 žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 2./ náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 279,89 Eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 1./ a 3./ právo na náhradu trov konania nepriznal.

2.2. V odôvodnení vyslovil, že naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, spočíva v tom, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod zamietnutia žaloby.

2.3. Žalobca naliehavosť právneho záujmu na žalobe vyvodzoval zo skutočnosti, že ako zhotoviteľ vykonal dielo v prospech objednávateľa - žalovaného 3./, ktorý mu za vykonanie diela nezaplatil, preto si v súlade so zmluvou o dielo (čl. VII ods. 4) uplatnil vlastnícke právo k zhotovenej veci - nehnuteľnosti. Na to, aby sa niekto mohol domáhať určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, musí bez pochybností preukázať napr. výpisom z listu vlastníctva alebo kúpnu zmluvou, že bol vlastníkom spornej nehnuteľnosti alebo že prevod vlastníckeho práva bol predmetom kúpnej zmluvy. Zmluva o dielo nie je štandardným titulom na prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (§ 132 ods. 1 OZ). To, že si strany v zmluve o dielo dohodnú, že predmet diela (nehnuteľnosť) je vo vlastníctve zhotoviteľa až do momentu, kým nedôjde k zaplateniu ceny za dielo zo strany objednávateľa ešte neznamená, že ide o platné ustanovenie v zmluve (§ 41 OZ), pričom spornosť takejto dohody spočíva nielen v tom, či predmet vlastníckeho práva v čase uzavretia zmluvy existoval (šlo o rekonštrukciu a dostavbu predajne potravín, do úvahy by prichádzala skôr zmluva o budúcej zmluve § 289 OBZ), ale sporným je aj to, či úmyslom zmluvných strán bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo iba akési zabezpečenie, či „poistenie“ splatenia ceny za dielo (§ 43 OZ). Vychádzajúc už z len takéhoto vymedzenia rozhodujúcich skutočností, je zrejmé, že na požadovanom určení vlastníckeho práva, ktorej vlastníkom navrhovateľ ani nebol, nemôže mať naliehavý právny záujem, nakoľko v čase uzavretia zmluvy o dielo, bolo predmetom prevodu vlastníckeho práva „predmet diela“ (Rekonštrukcia a dostavba predajne potravín, Slávičie údolie Bratislava), teda nie „určitá vec“, t.j. riadne vymedzená nehnuteľnosť, ktorá je v čase prevodu zapísaná na liste vlastníctva v katastri nehnuteľnosti, ktorá je nepochybne špecifikovaná v zmluve, pričom zo zmluvy nepochybným spôsobom vyplýva vôľa strán na prevode vlastníckeho práva k určitej nehnuteľnosti.

2.4. Vo vzťahu k povahe a spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva ďalej okresný súd uviedol, že zmluva o dielo v čl. VII bod 4. síce určuje, že vlastníkom predmetu diela je zhotoviteľ, avšak uvedené zákonné ustanovenie je v prípade vlastníctva k nehnuteľnosti v praxi nepoužiteľné, nakoľko sa môže týkať iba predmetu diela, ktorým je hnutelná vec. Z čl. II bod 1. Zmluvy vyplýva, že predmetom diela nebola hnutelná vec, ale zhotovenie stavby - rekonštrukcia a dostavba predajne potravín. Ide o vec, ktorá je pevne spojená so zemou pevným základom, čo spadá pod zákonnú definíciu pojmu „nehnuteľnosť“. Obchodný zákonník nepozná osobitný režim nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, teda nadobudnutie vlastníckeho práva sa v tomto prípade muselo spravovať režimom, ktorý je vymedzený § 132 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 28 Katastrálneho zákona. Ak sa zmluvné strany spravovali pri uzatváraní čl. VII bod 4 ustanovením § 542 ods. 1 Obchodného zákonníka, v otázke nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetu diela zmluvné strany aplikovali nesprávne zákonné ustanovenie, nakoľko vlastnícke právo k nehnuteľnosti nemožno nadobudnúť postupom podľa § 542 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale iba postupom podľa § 132 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 28 Katastrálneho zákona. Preto ustanovenie čl. VII bod 4 zmluvy o dielo je neplatné, a nenadobudlo ani účinnosť. Bolo povinnosťou zmluvných strán, aby pri uzatváraní zmluvy o dielo v čl. VII bod 4 v otázke prevodu vlastníckeho práva postupovali spôsobom, ktorý je v súlade s ustanovením § 132 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 28 Katastrálneho zákona. Nakoľko sa v tomto prípade tak nestalo, súd s prihliadnutím aj na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal naliehavý

právny záujem na určení vlastníckeho práva (§ 80 písm. c) OSP), žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.5. Okresný súd ďalej v odôvodnení konštatoval aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie dôvodiac tým, že Zmluva o dielo bola podpísaná subjektom I., IČO: XX XXX XXX, ktorá takto označená je neexistujúci subjekt, pričom navrhovateľom v tomto konaní je fyzická osoba Ing. P.

2.6. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že na pojednávaní, konanom dňa 02.09.2014 rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu (§101 ods.2 druhá veta OSP), nakoľko svoju neúčast' neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, pričom právny zástupca žalobcu bol prítomný na pojednávaní dňa 26.05.2014, na ktorom bol upovedomený o ďalšom termíne pojednávania a tento termín zbral na vedomie.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 9. februára 2017

sp. zn. 9Co 120/2015-358 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovaným 1./, 2./, 3./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3.1. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu závery súdu prvej inštancie ohľadne nedostatku naliehavého právneho záujmu a ohľadne nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu nie sú správne. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že naliehavý právny záujem sa viaže k žalobe, resp. k otázke, či určovacia žaloba môže byť spôsobilým procesným inštrumentom ochrany práva, zatiaľ čo identifikácia rozhodného hmotnoprávneho vzťahu, o ktorého (preventívne) určenie z hľadiska potrieb žalobcu ide, vystihuje v spore otázku aktívnej a pasívnej legitímácie. Výslovil, že súdna prax sa ustálila aj na názore, že určovacia žaloba je spravidla prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže prívodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Z obsahu spisu je nepochybné, že otázka vlastníctva nehnuteľností je medzi žalobcom a žalovanými sporná. Ak aj je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľnosti ďalší subjekt, ktorý nevystupuje v konaní na strane žalovaných a to spoločnosť E.. s r.o., C., IČO : XX XXX XXX., má žalobca s poukazom na ustanovenia § 159a O.s.p. a poznámku zapísanú v katastri nehnuteľností naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo také rozhodnutie súdu môže byť aj podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.

3.2. K nedostatku aktívnej legitímácie odvolací súd uviedol, že nepresnosti v označení zhotoviteľa v zmluve o dielo, keď je nepochybné, kto zmluvu podpísal a kto z nej napokon aj plnil, nemôžu mať za následok nedostatok aktívnej legitímácie. Nadovšetko fyzická osoba, samostatne podnikajúca, nezaniká výmazom zo Živnostenského registra, resp. ukončením podnikateľskej činnosti, lebo spôsobilosť mať práva a povinnosti, ako i procesná spôsobilosť u fyzických osôb zaniká len smrťou.

3.3. Odvolací súd ďalej uviedol, že napriek vyššie uvedeným nesprávnym záverom súdu prvej inštancie ohľadne nedostatku naliehavého právneho záujmu a nedostatku aktívnej legitímácie odvolací zastáva názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalobcu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s odkazom na ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka z dôvodu čiastočnej neplatnosti článku VII bod 4 Zmluvy o dielo a pre nepreukázanie nadobudnutia titulu vlastníckeho práva je vo výroku vecne správne. Ako už bolo uvedené žalobca ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva uviedol Zmluvu o dielo, kde bola v článku VII bod 4 dohodnutá výhrada vlastníckeho práva, a to tak, že predmet diela je vo vlastníctve zhotoviteľa, prevod vlastníckych práv zo zhotoviteľa na objednávateľa sa uskutoční odovzdaním dodávky, po zaplatení ceny diela (čl. II bod 6 zmluvy). Odvolací súd nespochybňuje, že strany zmluvy o dielo si môžu s poukazom na ustanovenie § 542 ods. 1, Obchodného zákonníka v konkrétnom prípade dojednať taký vlastnícke režim, aký im pre daný prípad najlepšie vyhovuje, keď takéto osobitné dojednanie vlastníckeho režimu pri zhotovovaní veci na základe zmluvy o dielo je výhradou vlastníckeho práva. Ak je ale dielom činnosť vykonávaná na už existujúcej veci, najmä jej údržba, oprava alebo úprava Obchodný zákonník v ustanovení § 543 ods. 3 explicitne ustanovuje, že na zhotoviteľa neprechádza vlastnícke právo k takejto veci ani nebezpečenstvo škody na veci.

3.4. Odvolací súd cestou výkladu prejavu vôle v zmysle § 266 Obchodného zákonníka obsiahnutého v zmluve o dielo dospel v súlade so súdom prvej inštancie k záveru, že tak ako je predmet diela vymedzený v čl. II bod 1 „, Rekonštrukcia a dostavba predajne potravín, Slávičie údolie Bratislava“ je

dielom činnosť a to úprava vykonávaná už na existujúcej veci čo priamo vyplýva aj z článku VII bod 3 zmluvy, podľa ktorého „Vzhľadom k tomu, že zhotoviteľ zhotovuje dielo u objednávateľa na jeho pozemku, podľa § 542 Obchodného zákonníka objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na zhotovenej veci / stavbe, pozemku, jestvujúca predajňa / a je jej vlastníkom“. Vzhľadom na túto skutočnosť, keďže dielom bola činnosť vykonávaná už na existujúcej veci t.j. stavbe, predajne potravín je dohodnutá výhrada vlastníckeho práva obsiahnutá v čl. VII bod 4 Zmluvy o dielo v rozpore s explicitnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 543 ods. 3 Obchodného zákonníka. Uvedený čl. VII bod 4 Zmluvy o dielo v ktorom bola dohodnutá výhrada vlastníckeho práva zhotoviteľa, je preto pre rozpor so zákonom s poukazom na ustanovenie § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka neplatný a žalobca teda nepreukázal v konaní žiadny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

3.5. Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalobcu, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces, keď napriek ospravedlneniu žalobcu a žiadosti o odročenie pojednávania s doložením dokladov preukazujúcich jeho chorobu, neodročil pojednávanie, keď choroba strany konania preukázaná lekárske uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom v zmysle § 101 ods. 2 OSP na odročenie pojednávania. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania / § 119 ods. 3 OSP./.

Odvolací súd mal zato, že žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania doručená jeho právnym zástupcom neobsahovala údaj a to deň, kedy sa strana sporu dozvedela o dôvode, pre ktorý navrhuje odročenia pojednávania a vyjadrenia ošetrojúcich lekárov následne súdu prvej inštancie doručené neobsahujú náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia § 119 ods. 3 OSP. Ak vzhľadom na vyššie uvedené prvoinštančný súd za týchto okolností pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, nedošlo k porušeniu žiadnych procesných ustanovení, ani k odňatiu práva patriaceho žalobcovi ako strane sporu a postup súdu prvej inštancie ktorý s odkazom na ustanovenie § 101 ods. 2 OSP. konal v jej neprítomnosti bol správny, uzavrel odvolací súd.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie pričom si uplatnil dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a druhý dovolací dôvod uplatnil podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená a druhý.

4.1. Dovolaťel namietal, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď neospravedlnil neúčasť žalobcu ako aj jeho právneho zástupcu na pojednávaní, pričom dovolaťel riadne a včas oznámil neúčasť a svoje tvrdenia riadne doložil lekárskeymi potvrdeniami. Tiež namietal skutočnosť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozsudku vôbec nevysporiadal s podstatnými a relevantnými skutkovými a právnymi tvrdeniami žalobcu. Opakovane sa nestotožnil s hodnotením súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že účastník pri žiadosti o odročenie pojednávania nepredložil potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa a vyjadrenia ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka mu neumožňuje účasť na pojednávaní, resp. účastník nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania, nakoľko tieto exaktné vyjadrenia na lekárskeych potvrdeniach o ošetrovaniach absentujú. Tiež opätovne namietal odôvodnenie súdu prvej inštancie v časti upravujúcej nedostatok aktívnej legítimácie žalobcu.

4.2. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že výhrada vlastníctva sa v zmysle § 542 ods. 1 Obchodného zákonníka nevzťahuje iba na hnutel'né veci, keďže to vyplýva aj z textu samotného Obchodného zákonníka. Predmetné ustanovenie používa pojem zhotovovaná vec, pričom vecami sa rozumejú hnutel'né i nehnuteľné veci. Tvrdil, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neprihliadol na argumentáciu žalobcu, že cena diela nebola zaplatená v celom rozsahu. Vyslovil názor, že zhotoviteľ by mal byť chránený inštitútom výhrady vlastníckeho práva. Pokiaľ výhrada vlastníckeho práva v prospech zhotoviteľa trvá, nemôže objednávateľ s vecou voľne

nakladať a na vec sa vo vzťahu k nemu hľadá ako sa cudziu vec.

5.K podanému dovolaniu sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalovaný 2./ Uvedol, že dovolateľ napáda len rozhodnutie súdu prvého stupňa, pričom však v žiadnom bode dovolania nenapáda rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolateľ tak podľa právneho názoru žalovaného 2./ len formálne napadol rozhodnutie odvolacieho súdu, avšak nijako neozrejmil a nevysvetlil, prečo toto rozhodnutie napáda. Mal za to, že ak nastali nejaké vady konania pred súdom prvého stupňa, tie boli následne zhojené, keď sa dovolateľ stal účastníkom odvolacieho konania, kde dovolateľ mohol uplatňovať všetky svoje práva, ktoré mu zákon priznáva.

6.K dovolaniu sa vyjadril aj právny zástupca žalovaného 1./. Opätovne zdôraznil, že nakoľko nie je vlastníkom ani spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, stratil pasívnu legitimáciu v konaní.

7.Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

8.Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10.Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11.Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12.Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13.V uvedenom prípade vyvodzoval dovolateľ prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

14.Vo vzťahu k prípustnosti dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 420 písm. f/ CSP dovolateľ

namietal, že na strane súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu procesnému postupu v takej miere, že porušil právo dovolateľa na spravodlivý proces, rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, pričom namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s podstatnými a relevantnými skutkovými a právnymi tvrdeniami.

15.Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16.Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonné kritériá v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že súd prvej inštancie nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

17.Za nedôvodnú považoval dovolací súd rovnako tak námietku dovolateľa o tom, že súd sa prvej inštancie nevysporiadal s podstatnými a relevantnými skutkovými a právnymi tvrdeniami. Konkrétne opätovne ako v odvolacom konaní aj v dovolacom konaní namietal, že aj napriek absencii výslovného tvrdenia na potvrdeniach od príslušných lekárov, zdravotný stav účastníka mu neumožnil účasť na pojednávaní, resp. že nebol schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania, tieto potvrdenia spĺňajú náležitosti na odročenie pojednávania lebo podľa jeho právneho názoru z nich jednoznačne vyplýva, že účastník sa nemohol pojednávania zúčastniť bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu.

17.1.Odvolací súd vo svojom odôvodnení v bode 19.1 uviedol, že ustanovenie § 119 OSP (platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie), v zmysle ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, keď žiadosť o odročenie musí mať náležitosti uvedené v odseku 2 . Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia

zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania / § 119 ods. 3 OSP/. Odvolací súd má zato, že žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania doručená jeho právny zástupcom neobsahuje údaj a to deň, kedy sa strana sporu dozvedela o dôvode, pre ktorý navrhuje odročenia pojednávania a vyjadrenia ošetrovujúcich lekárov následne súdu prvej inštancie doručené neobsahujú náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia § 119 ods. 3 OSP. Ak vzhľadom na vyššie uvedené prvoinštančný súd za týchto okolností pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, nedošlo k porušeniu žiadnych procesných ustanovení, ani k odňatiu práva patriaceho žalobcovi ako strane sporu a postup súdu prvej inštancie ktorý s odkazom na ustanovenie § 101 ods. 2 OSP konal v jej neprítomnosti bol správny.

18.Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP neexistuje.

19.Ďalej dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, teda tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená. Právnu otázku naformulovanú dovolateľom ako problematiku výhrady vlastníckeho práva vzniknutého na základe uzatvorenej zmluvy o dielo na nehnuteľnosť v prospech zhotoviteľa diela v dôsledku riadneho nezaplatenia ceny za dielo, nie je možné považovať za otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

20.Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

21.K žalobcom nastolenej otázke dovolací súd uvádza, že riešenie problematiky výhrady vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prospech zhotoviteľa diela na základe zmluvy o dielo v dôsledku riadneho nezaplatenia ceny, nie je možné považovať za otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo založené na tejto otázke, odvolací súd založil rozhodnutie na tom, že ak je dielom činnosť vykonávaná na už existujúcej veci, najmä jej údržba, oprava alebo úprava Obchodný zákonníka v ustanovení § 543 ods. 3 explicitne ustanovuje, že na zhotoviteľa neprechádza vlastnícke právo k takejto veci ani nebezpečenstvo škody na veci. Túto argumentáciu odvolacieho súdu dovolateľ v dovolaní nenamietal.

22.So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné , a preto ho zamietol podľa §448 CSP .

23.Dovolateľ spolu s dovolaním požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa §444 ods.1 CSP. Keďže bolo dovolanie zamietnuté, dovolací súd nerozhodoval o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

24. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia §255 ods.1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný 1./ a žalovaný 2./ podali v dovolacom konaní vyjadrenie k dovolaniu. Žalovaný 3./ ostal nečinný, z toho dôvodu mu dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli (Uznesenie NS SR 7Cdo/14/2018).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.